

Besluit van , houdende vaststelling van regels inzake de erkenning van bedrijfs- en organisatiemiddelen en bijbehorende diensten (Besluit bedrijfs- en organisatiemiddel Wdo)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van, nr.;

Gelet op de artikelen 11, eerste, tweede, derde en vijfde lid, en 13, eerste, vierde en vijfde lid, van de Wet digitale overheid;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies vannr. W.....);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van, nr.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- *certificaat van conformiteit*: certificaat, afgegeven door een conformiteitsbeoordelingsinstantie, op grond waarvan een gerechtvaardigd vermoeden bestaat dat een erkende dienst voldoet aan de toepassing zijnde certificatie-eisen;
- *certificatie-eisen*: bij of krachtens hoofdstuk 2 en bij of krachtens het Besluit digitale overheid gestelde eisen, voor zover die eisen bij ministeriële regeling als certificatie-eisen zijn aangewezen;
- *conformiteitsbeoordelingsinstantie*: door Onze Minister op grond van artikel 13 aangewezen instantie;
- *machtigingsverklaring*: een door een erkende machtigingsdienst elektronisch afgegeven verklaring, waaruit blijkt dat een natuurlijk persoon, of dat een onderneming of een rechtspersoon als bedoeld in artikel 5 onderscheidenlijk 6 van de Handelsregisterwet 2007 gemachtigd is op te treden namens die onderneming of die rechtspersoon ten behoeve waarvan toegang tot elektronische dienstverlening met gebruikmaking van een erkend bedrijfs- en organisatiemiddel wordt gevraagd;
- *Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502*: Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 van de Commissie van 8 september 2015 tot vaststelling van minimale technische specificaties en procedures betreffende het betrouwbaarheidsniveau voor elektronische identificatiemiddelen overeenkomstig artikel 8, lid 3, van Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt (PbEU 2015, L235);

- wet: Wet digitale overheid

Hoofdstuk 2. Eisen erkende diensten

Artikel 2 Algemene eisen erkende diensten

1. Een erkende dienst is een rechtspersoon naar Nederlands recht of het equivalent daarvan naar het recht van een van de overige lidstaten van de Europese Unie of een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en heeft zijn statutaire zetel, zijn hoofdbestuur of zijn hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte.
2. Een erkende dienst:
 - a. verkeert niet in staat van faillissement of liquidatie, noch is door hem faillissement aangevraagd;
 - b. is geen surseance van betaling verleend, noch is door hem surseance van betaling aangevraagd;
 - c. draagt er zorg voor dat binnen zijn organisatie alle gegevens die hem in het kader van de diensten waarvoor hij erkend is ter kennis komen vertrouwelijk worden behandeld, en
 - d. beschikt over een loket voor vragen of meldingen aangaande ontstane problemen in de toegang van ondernemingen en rechtspersonen tot elektronische dienstverlening.
3. Een erkende dienst voldoet tevens aan de eisen aangaande beheer en organisatie die zijn opgenomen in onderdeel 2.4 van de bijlage bij de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 en aan de bij ministeriële regeling dienaangaande gestelde regels. Een erkende middelenuitgever of een erkende authenticatiedienst voldoet slechts aan deze eisen op het betrouwbaarheidsniveau van het bedrijfs- en organisatiemiddel waarvoor hij erkend is.

Artikel 3 Aanvullende eisen erkende diensten

1. Bij ministeriële regeling worden voor erkende diensten aanvullende eisen gesteld, die per erkende dienst kunnen verschillen en die betrekking hebben op:
 - a. de bestrijding van misbruik van en met bedrijfs- en organisatiemiddelen;
 - b. de interoperabiliteit met de voorziening, bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de wet;
 - c. de organisatorische of technische inrichting aangaande de op grond van het Besluit digitale overheid toegestane verwerking van persoonsgegevens;
 - d. de verankering van een betrouwbaar spoor van controleerbare vastleggingen van door de erkende dienst verrichte essentiële handelingen inzake elk gebruik van een bedrijfs- en organisatiemiddel in de toegang van ondernemingen en rechtspersonen tot elektronische dienstverlening, zodanig dat deze handelingen achteraf herleid kunnen worden.
2. Bij ministeriële regeling kunnen voor een erkende dienst aanvullende eisen worden gesteld, die betrekking hebben op de interoperabiliteit met onderdelen van de infrastructuur, bedoeld in artikel 5, eerste lid, van de wet.
3. Bij ministeriële regeling wordt geregeld welke voorwaarden door een erkende middelenuitgever en een erkende machtigingsdienst in elk geval moeten worden opgenomen in de gebruiksvoorwaarden die zij stellen aan de afnemers van hun diensten. Deze voorwaarden hebben in elk geval betrekking op het voorkomen van verlies, diefstal, misbruik of verspreiding van het bedrijfs- en organisatiemiddel.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld aangaande de interoperabiliteit tussen de erkende diensten, voor zover dit voor de betrouwbare toegang van ondernemingen en rechtspersonen tot elektronische dienstverlening noodzakelijk is.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere eisen worden gesteld aan het minimale niveau van dienstverlening door de erkende diensten en daarbij te hanteren prestatie-indicatoren.

Artikel 4 Eisen erkende middelenuitgever

1. Een erkende middelenuitgever is verantwoordelijk voor de betrouwbare uitgifte van het bedrijfs- en organisatiemiddel waarvoor hij is erkend. Daartoe draagt hij er zorg voor dat het uitgifteproces en het ontwerp van het bedrijfs- en organisatiemiddel voldoen aan de op dat proces en het ontwerp betrekking hebbende eisen die zijn opgenomen in de bijlage bij de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 en de dienaangaande bij ministeriële regeling gestelde eisen, met betrekking tot:

- a. de aanvraag en de registratie, opgenomen in onderdeel 2.1.1. van die bijlage;
- b. het bewijs en de verificatie van de identiteit van een natuurlijke persoon, opgenomen in onderdeel 2.1.2. van die bijlage;
- c. de kenmerken en het ontwerp van elektronische identificatiemiddelen, opgenomen in onderdeel 2.2.1. van die bijlage;
- d. de uitgifte, de uitreiking en de activering, opgenomen in onderdeel 2.2.2. van die bijlage;
- e. de schorsing, de herroeping en de reactivering, opgenomen in onderdeel 2.2.3. van die bijlage;
- f. de verlenging en vervanging, opgenomen in onderdeel 2.2.4. van die bijlage, en
- g. de authenticatie, opgenomen in onderdeel 2.3 van die bijlage.

Artikel 2, derde lid, laatste zin, is van overeenkomstige toepassing.

2. Een erkende middelenuitgever draagt zorg voor een voor de gebruiker van het door hem uitgegeven erkende bedrijfs- en organisatiemiddel kenbaar proces van intrekking of schorsing van het bedrijfs- en organisatiemiddel in de situatie dat de betrouwbaarheid van dat middel of het gebruik daarvan in het geding is en tevens voor een duidelijke beschrijving van de wijze waarop de erkende middelenuitgever er zorg voor draagt dat de toegang van de gebruiker tot elektronische dienstverlening geborgd blijft of zo spoedig mogelijk door de middelenuitgever hersteld wordt.

3. Een erkende middelenuitgever die niet tevens erkend is als authenticatiedienst beschikt over een rechtsgeldige verbintenis met een erkende authenticatiedienst waaruit volgt dat deze authenticatiedienst verantwoordelijk is voor authenticatie met het erkende bedrijfs- en organisatiemiddel waarvoor de middelenuitgever is erkend.

Artikel 5 Eisen erkende authenticatiedienst

1. Een erkende authenticatiedienst is verantwoordelijk voor een betrouwbare authenticatie ter bevestiging van de identiteit van een natuurlijk persoon, die voor de toegang tot elektronische dienstverlening namens een onderneming of rechtspersoon een erkend bedrijfs- en organisatiemiddel gebruikt waarvoor hij is erkend. Daartoe draagt hij in elk geval zorg voor een authenticatiemechanisme waarmee verificatie en authenticatie op betrouwbare wijze kan plaatsvinden en dat voldoet aan de voor het betrouwbaarheidsniveau van dat bedrijfs- en organisatiemiddel gestelde eisen aangaande authenticatie, opgenomen in onderdeel 2.3 van de bijlage bij de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502. Bij ministeriële regeling kunnen hieromtrent nadere regels worden gesteld. Artikel 2, derde lid, laatste zin, is van overeenkomstige toepassing.

2. Een erkende authenticatiedienst die niet tevens erkend is als middelenuitgever beschikt over een rechtsgeldige verbintenis met een erkende middelenuitgever waaruit volgt dat de authenticatiedienst verantwoordelijk is voor authenticatie met het erkende bedrijfs- en organisatiemiddel waarvoor die middelenuitgever is erkend.

3. Een erkende authenticatiedienst voorziet uitsluitend in authenticatie ter bevestiging van de identiteit van een natuurlijk persoon indien daartoe gebruik wordt gemaakt van een bedrijfs- en organisatiemiddel met betrekking waartoe hij als middelenuitgever is erkend of, indien hij niet tevens is erkend als middelenuitgever, een bedrijfs- en organisatiemiddel met betrekking waartoe de middelenuitgever is erkend waarmee hij een rechtsgeldige verbintenis heeft als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 6 Eisen erkende ontsluitende dienst

1. Een erkende ontsluitende dienst is verantwoordelijk voor het ontzorgen van bestuursorganen en aanwezige organisaties, voor zover hij daarmee een overeenkomst hieromtrent heeft gesloten, in hun aansluiting op een erkende authenticatiedienst en in de toegang van ondernemingen en rechtspersonen tot hun elektronische dienstverlening, voor zover daarbij gebruik wordt gemaakt van erkende bedrijfs- en organisatiemiddelen. Daartoe fungeert hij als tussenpersoon tussen de betrokken bestuursorganen en aangewezen organisaties en de erkende diensten en draagt hij er zorg voor dat de verzochte authenticatieverklaring of machtigingsverklaring en de berichten daaromtrent doorgegeven worden.

2. Een erkende ontsluitende dienst voldoet tevens aan de voor die dienst in onderdeel 2.3 van de bijlage bij de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502 aangaande authenticatie gestelde eisen. Bij ministeriële regeling kunnen hieromtrent nadere regels worden gesteld.
3. Een erkende ontsluitende dienst informeert de overige erkende diensten over de bestuursorganen of aangewezen organisaties waarmee hij een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid heeft gesloten.
4. In het kader van hun ontzorgingstaak werken erkende ontsluitende diensten gezamenlijk aan een uniforme wijze waarop de verzochte authenticatie- of machtigingsverklaringen en berichten daaromtrent worden doorgegeven. Bij ministeriële regeling kunnen voor die uniforme wijze van ontsluiten nadere regels worden gesteld.

Artikel 7 Eisen erkende machtigingsdienst

1. Een erkende machtigingsdienst is verantwoordelijk voor:
 - a. een betrouwbare verificatie van de onderneming of rechtspersoon namens wie de natuurlijke persoon aan wie een erkend bedrijfs- en organisatiemiddel is uitgegeven wenst op te treden;
 - b. het tot stand brengen van een betrouwbare koppeling tussen het bedrijfs- en organisatiemiddel dat is uitgegeven aan een natuurlijk persoon en de onderneming of rechtspersoon namens wie die natuurlijke persoon wenst te handelen, en
 - c. de afgifte van betrouwbare machtigingsverklaringen.
2. Ten behoeve van de in het eerste lid genoemde verantwoordelijkheden voldoet een erkende machtigingsdienst aan de eisen opgenomen in de bijlage bij de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1502. en de dienaangaande bij ministeriële regeling gestelde eisen, met betrekking tot:
 - a. het bewijs en de verificatie van de identiteit van de rechtspersoon, opgenomen in onderdeel 2.1.3 van die bijlage, en
 - b. de koppeling tussen de elektronische identificatiemiddelen van natuurlijke personen en rechtspersonen, opgenomen in onderdeel 2.1.4 van die bijlage.
3. Een erkende machtigingsdienst brengt uitsluitend een koppeling als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, tot stand op verzoek van een wettelijke vertegenwoordiger van de betrokken onderneming of rechtspersoon of op verzoek van een door die wettelijke vertegenwoordiger gemachtigde en als zodanig in het machtigingsregister van de erkende machtigingsdienst geregistreerde machtigingsbeheerder en overeenkomstig het betrouwbaarheidsniveau waarop die wettelijk vertegenwoordiger of machtigingsbeheerder zelf is geverifieerd en geregistreerd.
4. Een erkende machtigingsdienst geeft uitsluitend elektronische verklaringen af ten behoeve van de toegang van ondernemingen en rechtspersonen als bedoeld in artikel 5 onderscheidenlijk 6 van de Handelsregisterwet 2007 tot elektronische dienstverlening waarbij gebruik wordt gemaakt van een erkend bedrijfs- en organisatiemiddel of een toegelaten middel.
5. Een erkende machtigingsdienst beëindigt de elektronische registratie van de machtiging indien deze wordt ingetrokken door de wettelijk vertegenwoordiger van de betrokken onderneming of rechtspersoon of een door die vertegenwoordiger gemachtigde en als zodanig door de erkende machtigingsdienst geregistreerde machtigingsbeheerder.

Hoofdstuk 3. Overige verplichtingen erkende diensten

Artikel 8 Meldingsplicht

1. Een erkende dienst meldt onverwijld aan Onze Minister elk incident of elke verstoring waarvan de duur en de gevolgen van zodanige aard zijn dat de betrouwbare toegang van ondernemingen of rechtspersonen tot elektronische dienstverlening op significante wijze in het geding is of dreigt te komen of de continuïteit van de betrouwbare toegang anderszins op significante wijze verstoord wordt of dreigt te worden. Bij ministeriële regeling worden hieromtrent nader regels gesteld.
2. Indien het incident of de verstoring naar verwachting negatieve gevolgen zal hebben voor een andere erkende dienst, een gebruiker van het betrokken bedrijfs- en organisatiemiddel of een

- onderneming of rechtspersoon ten behoeve waarvan het bedrijfs- en organisatiemiddel is gebruikt, stelt de erkende dienst ook die dienst, gebruiker of onderneming of rechtspersoon op de hoogte.
3. Een erkende dienst meldt Onze Minister elke wijziging van bedrijfsprocessen die van significante invloed is op de uitvoering van de activiteiten waarvoor hij erkend is.
 4. Een erkende dienst meldt aan Onze Minister elk voornemen tot zodanige wijziging van de samenstelling van zijn rechtspersoon of de zeggenschapsverhouding van zijn rechtspersoon, dat de zeggenschap over de rechtspersoon geheel of gedeeltelijk door of tezamen met een derde wordt uitgeoefend, dan wel waardoor deze derde daartoe feitelijk in de gelegenheid worden gesteld.
 5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ter invulling van de meldingsplicht.

Artikel 9 Samenwerkingsplicht

1. Aan een erkenning wordt als voorschrift verbonden dat de erkende dienst ten behoeve van een betrouwbare toegang van ondernemingen en rechtspersonen tot elektronische dienstverlening verplicht is om binnen een daarbij te bepalen termijn een overeenkomst met andere erkende diensten te sluiten of toe te treden tot een bestaande overeenkomst tussen erkende diensten, betreffende voorwaarden voor een betrouwbare interoperabiliteit van dienstverlening, waaronder mede wordt verstaan de procedure voor wijzigingsbeheer en versiebeheer van de functionaliteit.
2. In geval het voorschrift betrekking heeft op het sluiten van een overeenkomst, wordt daaraan tevens het voorschrift verbonden dat de overeenkomst een bepaling bevat op basis waarvan elke nieuwe erkende dienst binnen de voor die dienst gestelde termijn kan toetreden tot de overeenkomst.
3. Een afschrift van de overeenkomst of een overeenkomst tot wijziging wordt binnen vier weken na het sluiten daarvan toegezonden aan Onze Minister.

Artikel 10 Aanwijzingen

1. Onze Minister kan een erkende dienst een bindende aanwijzing als bedoeld in artikel 13, vijfde lid, van de wet geven:
 - a. naar aanleiding van een incident of verstoring, als bedoeld in artikel 8, eerste lid;
 - b. naar aanleiding van een wijziging als bedoeld in artikel 8, derde of vierde lid;
 - c. op verzoek van een erkende dienst indien de erkende diensten geen overeenstemming kunnen bereiken over de voorwaarden, bedoeld in artikel 9, eerste lid, of over de toepassing daarvan.
2. Desgevraagd verstrekt een erkende dienst binnen een door Onze Minister te stellen termijn alle noodzakelijke gegevens of verleent de erkende dienst aan Onze Minister alle medewerking, voor zover die relevant is voor de beoordeling van de te geven aanwijzing.
3. Een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a en b, wordt niet genomen dan nadat Onze Minister de erkende diensten in de gelegenheid heeft gesteld hieromtrent hun zienswijze naar voren te brengen.

Hoofdstuk 4. Aanvraag en conformiteit erkenning

Artikel 11 Indienen van een aanvraag

1. Een aanvraag om erkenning als bedoeld in artikel 11, eerste tot en met derde lid, van de wet, gaat vergezeld van:
 - a. gegevens waaruit blijkt dat de aanvrager voldoet of na erkenning kan voldoen aan de bij of krachtens hoofdstuk 2 gestelde eisen die op de te erkennen dienst van toepassing zijn;
 - b. een geldig certificaat van conformiteit als bedoeld in artikel 12, eerste lid, inclusief het bijbehorende auditrapport, bedoeld in het tweede lid van dat artikel, en
 - c. een beschrijving van de organisatie van de rechtspersoon en de wijze waarop de zeggenschap daarbinnen is georganiseerd.
2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld aangaande de procedure van het indienen van de aanvraag en de gegevens die daarbij in elk geval moeten worden verstrekt.

Artikel 12 Certificaat van conformiteit

1. Erkende diensten beschikken over een geldig certificaat van conformiteit. Het certificaat van conformiteit heeft een geldigheidsduur van maximaal 2 jaar vanaf de datum waarop het is afgegeven.
2. Een certificaat van conformiteit gaat vergezeld van een auditrapport. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de gegevens die in dit auditrapport worden opgenomen.
3. Een certificaat van conformiteit dat na intrekking van de aanwijzing van de betrokken conformiteitsbeoordelingsinstantie is afgegeven, wordt niet aangemerkt als een geldig certificaat van conformiteit.
4. Indien Onze Minister kan aantonen dat een certificaat van conformiteit voorafgaand aan de intrekking van de aanwijzing van de betrokken conformiteitsverklaring, onterecht is afgegeven, wordt dat certificaat niet langer aangemerkt als een geldig certificaat van conformiteit.

Artikel 13 Aangewezen conformiteitsbeoordelingsinstantie

1. Een door Onze Minister aangewezen conformiteitsbeoordelingsinstantie:
 - a. heeft rechtspersoonlijkheid;
 - b. verkeert niet in staat van faillissement of liquidatie, noch is door hem faillissement aangevraagd;
 - c. is geen surseance van betaling verleend, noch is door hem surseance van betaling aangevraagd;
 - d. is onafhankelijk van de door haar beoordeelde organisaties, processen, diensten of producten;
 - e. beschikt over voldoende kennis, deskundigheid en toerusting om de uitvoering van de taken naar behoren te vervullen;
 - f. voert ten behoeve van een getrouwe weergave van de uitvoering en een effectief uitvoeringsproces een zodanige administratie dat de juiste, volledige en tijdige vastlegging is gewaarborgd van de gegevens die samenhangen met en betrekking hebben op de uitvoering van haar taken;
 - g. is verzekerd tegen wettelijke aansprakelijkheid voor risico's die voortvloeien uit de uitoefening van haar taken;
 - h. beschikt over een adequate klachtenregeling, en
 - i. is geaccrediteerd door een nationale accreditatie-instantie als bedoeld in artikel 2, onderdeel 11, van de verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 339/93 (PbEU 2008, L 218) op grond van ISO 17065 voor het door Onze Minister vastgesteld certificatieschema.
2. Met een certificatieschema als bedoeld in het eerste lid, onderdeel i, wordt gelijkgesteld een document dat is vastgesteld in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend verdrag dat Nederland bindt, en een beschermingsniveau biedt dat naar het oordeel van Onze Minister ten minste gelijkwaardig is aan het beschermingsniveau dat met het vastgestelde certificatieschema wordt geboden.
3. De aanwijzing is niet overdraagbaar.
4. Van een besluit tot aanwijzing doet Onze Minister mededeling in de Staatscourant.

Artikel 14 Intrekken aanwijzing conformiteitsbeoordelingsinstantie

Onze Minister kan de aanwijzing van een conformiteitsbeoordelingsinstantie intrekken, indien deze niet meer voldoet aan de in artikel 13, eerste lid, gestelde eisen.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 15 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 16 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit bedrijfs- en organisatiemiddel Wdo.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,